

Звіт
про діяльність комунальної установи
«Баштанський міський інклюзивно-ресурсний центр Баштанської
міської ради Баштанського району Миколаївської області»
за 2020 рік

Робота КУ «Баштанський міський інклюзивно-ресурсний центр Баштанської міської ради Баштанського району Миколаївської області» спрямована на забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами від 2 до 18 років на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з особливими освітніми потребами, надання їм психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу.

Баштанський міський інклюзивно-ресурсний центр підключений до єдиної системи автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів України ircenter.gov.ua. Завдяки цьому батьки або законні представники дитини можуть подати заяву та відповідний пакет документів до МІРЦ особисто через портал інклюзивної освіти, зареєструвавшись та створивши власний кабінет, що особливо стало зручним в період посиленних карантинних заходів.

За допомогою порталу інклюзивної освіти батьки можуть:

- входити у систему за допомогою BankID або ЕЦП;
- подати заявку до інклюзивно-ресурсного центру, не виходячи з дому;
- отримати запрошення на проходження комплексного оцінювання (адреса, дата, час).

Програмне забезпечення дає можливість працівникам:

- вести електронний реєстр заяв на проходження комплексної оцінки (далі КО), висновків, облік дітей, навчальних закладів, де навчаються діти з ООП;

- вносити результати діагностики та автоматизовано формувати висновок КО, який буде доступний в електронному форматі на офіційному сайті ІРЦ України;
- узагальнювати дані для звітної інформації за рік.

До МІРЦ можуть звернутися батьки дітей, які мають на меті визначити рівень розвитку дитини, її сильні сторони, потреби, отримати рекомендації та консультації спеціалістів.

На отримання послуг в МІРЦ мають право діти наступних категорій:

- які мають порушення психофізичного розвитку (інтелектуальні порушення; порушення зору, слуху, мовлення; порушення опорно-рухового апарату, дефіциту уваги та гіперактивності, порушення поведінки);
- з первазивним порушенням розвитку (розладами аутичного спектру);
- внутрішньо переміщені особи, діти-біженці та діти, які потребують додаткового та тимчасового захисту;
- які здобувають спеціалізовану освіту та/або можуть прискорено опанувати зміст навчальних предметів одного чи декількох класів, освітніх рівнів;
- з особливими мовними освітніми потребами (наприклад, ті, які здобувають загальну середню освіту мовами, що не належать до слов'янської групи мов).

Загальна кількість дітей, які пройшли комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку за реєстром центру – 162 дитини. Відповідно до заяв та необхідного пакету документів від батьків у 2020 році комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку проведено 44 дітям.

Контингент дітей з особливими освітніми потребами (див. Додаток №1).

Ефективна допомога, яка включає в себе корекцію розвитку, неможлива без ретельної комплексної діагностики. Фахівці Баштанського МІРЦ мають можливість застосування сучасних міжнародних сертифікованих діагностичних методик для комплексної оцінки різних сфер розвитку дитини від 2 до 18 років, серед яких методики WISC-IV, LEITER-3, CONNERS-3, PEP-3, CASD. Дані методики розроблені спеціально для дітей з особливими освітніми потребами, сертифіковані та адаптовані для України. Вони дають можливість:

- об'єктивно оцінити інтелект і його відповідність віковим нормативам (слабкі і сильні сторони розумового розвитку, труднощі в навчанні, розумову обдарованість);
- оцінити ефективність надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг дитині, відслідкувати динаміку її розвитку;

- оцінити поведінкові прояви та здібності дітей, характер соціальної взаємодії, атипового спілкування, виявити соматосенсорні порушення та проблеми з увагою та безпекою;
- оцінити «зону найближчого розвитку» та скласти індивідуальну програму розвитку.

Використання банку методик дає надійний і точний результат, адже обробка отриманих даних відбувається автоматизовано на платформі GUINTI PSYCHOMETRICS.

Результатом комплексної психолого-педагогічної оцінки є висновок. Складання висновку - командна робота. У висновку фахівці зазначають результати комплексної оцінки за напрямками. Значущість інформації, яка міститься у висновку, полягає в тому, що вона є основою рекомендацій для команди супроводу, що буде працювати з дитиною, батьків/одного з батьків або законних представників та створення безбар'єрного середовища. Фахівці МІРЦ визначають, яка підтримка потрібна дитині (її сильні та слабкі сторони) й відповідно до потреб передбачають можливість посад асистентів вихователів/вчителів в інклюзивних групах/класах, визначають оптимальний освітній маршрут дитини (освітню програму, корекційно-розвиткові послуги). Рекомендації МІРЦ спрямовані на створення сприятливого середовища для гармонійного розвитку дитини, основною кінцевою метою є не визначення окремих напрямків допомоги, а створення комплексної системи роботи. Фахівці МІРЦ в межах консультативної допомоги після надання висновку підтримують зворотній зв'язок з батьками дитини. Адже батьки є основними замовниками освітніх послуг; їм надано право вибору закладу освіти для своєї дитини, відповідно вони мають бути готові зробити правильний вибір та усвідомлювати свою роль у процесі здобуття освіти дитиною; батьки мають бути максимально залучені до освітнього процесу.

Батьки є головними партнерами у реалізації завдань інклюзивно-ресурсного центру, адже якісна освіта та соціалізація дитини з особливими освітніми потребами, в першу чергу залежить від готовності її батьків (чи законних представників) включити дитину в освітній процес, бути поруч у важливі та важкі моменти, направляти дитину у вірне русло, заохочувати її до навчання і здобуття найважливіших соціальних навичок. Тому серед батьківської громадськості ведеться системна просвітницька та інформаційна робота. Адже, одна із основних задач – прийти до спільної мети разом з батьками дитини з особливими освітніми потребами.

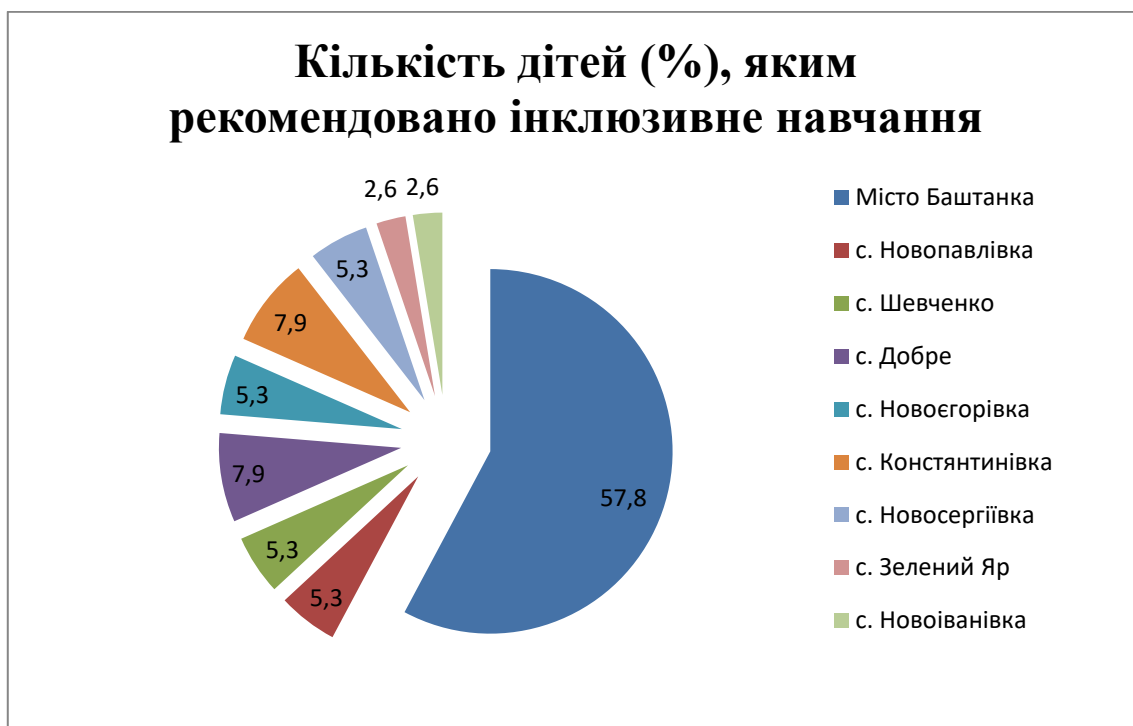
Команда фахівців Баштанського МІРЦ допомагає формувати адекватні взаємостосунки між батьками, іншими членами сім'ї та дитиною з порушеннями психофізичного розвитку, створити умови для активної участі

батьків у вихованні та навчанні дитини; інформує батьків про потенційні можливості дитини, її перспективи у різних аспектах життя; навчає батьків прийомам ефективної організації навчальної діяльності дитини.

Для успішного інклюзивного навчання батьки мають стати частиною шкільної команди. Проте налагодити з ними співпрацю – часом складне завдання. Саме тому просвітницька та інформаційна робота з батьками є пріоритетною. Батьки мають можливість самі оцінити можливості інклюзивно-ресурсного центру, побачити на власні очі його обладнання.

Фахівцями центру надано 485 консультацій батькам з питань навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами. Розроблені рекомендації та пам'ятки: «Чому важлива батьківська підтримка», «Як формувати у дітей знання про навколишній світ», «Розвиток когнітивних процесів», «Розвивальні ігри та вправи для дітей із затримкою психічного розвитку», «Розвиваємо увагу та мислення», «Система заохочень і покарань», «Розвиток позитивної самооцінки».

**Інформація про кількість дітей, проживаючих на території ОТГ
яким видано висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку
розвитку Баштанського міського інклюзивно-ресурсного центру
з рекомендацією на інклюзивне навчання
(у розрізі населених пунктів)**

Надзвичайно важливим є раннє виявлення особливостей розвитку дитини. Оскільки чим раніше виявлені проблеми, тим більше шансів має дитина на кращий розвиток та адаптацію в суспільстві. Раннього втручання потребують діти з порушеннями інтелекту, зору та слуху, руху, з комунікаційними та мовленнєвими проблемами, аутизмом, порушеннями поведінки. Вони є особливо складними для виявлення, оскільки, на відміну від фізичних порушень, можуть сприйматися як особливості індивідуального розвитку.

Фахівцями центру надано 32 консультації молодим батькам щодо розвитку їхніх дітей віком до 2 років, що свідчить про важливість просвіти батьків стосовно гармонійного розвитку дітей раннього віку.

Протягом жовтня-листопада 2020 року фахівці центру разом з керівником долучилися до роботи Всеукраїнського форуму «Батьки за раннє втручання» та були учасниками заходів спрямованих на консолідацію зусиль та співпрацю фахівців, батьків та влади для покращення корекційно-розвиткової роботи, реабілітації дітей з особливими освітніми потребами. Результатом спільної роботи стало створення Миколаївської регіональної платформи «Батьки за раннє втручання». Ініціаторами її створення були ГО «Сильні разом», ГО «Доступний світ», та ініціативні групи батьків «Паросток» (м. Баштанка) та «Гармонія» (м.Вознесенськ). Маємо великі плани на розвиток послуги раннього втручання в нашій громаді.

Одним із завдань інклюзивно-ресурсного центру є надання **психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг** дітям з особливими освітніми потребами, які навчаються у закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти та інших закладах освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти (не відвідують заклади освіти) та не отримують відповідної допомоги.

Корекційно-розвиткові послуги – це групові та індивідуальні заняття, що спрямовані на корекцію порушень шляхом розвитку особистості дитини з особливими освітніми потребами, її пізнавальної діяльності, емоційно-вольової сфери та мовлення.

Психолого-педагогічні послуги - це комплексна система заходів з організації освітнього процесу та розвитку особи з особливими освітніми потребами, що передбачені індивідуальною програмою розвитку та надаються педагогічними працівниками закладів освіти, реабілітаційних установ системи охорони здоров'я, соціального захисту, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру.

У Баштанському міському інклюзивно-ресурсному центрі психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги надають: психолог; логопед; дефектологи.

Кадрове забезпечення Баштанського МІРЦ (див. Додаток №2).

Відповідні послуги отримали 46 дітей.

2020 рік	Практичні психологи	Логопед	Дефектологи
Кількість дітей (за тиждень)	16	14	32
Кількість корекційних годин (на тиждень)	36	27	27

Центр має інтерактивне обладнання (комплекс «Інтерактивна підлога», інтерактивна LCD-панель), яке використовується під час проведення корекційно-розвиткових занять та сприяє їх ефективності, підвищує мотивацію дитини до навчання та заохочує її пізнавати світ з усіх сторін. Фахівці систематично проходять спеціалізоване навчання щодо використання інтерактивного обладнання в роботі на базі наукового дослідно-практичного центру мережі інклюзивних інтерактивних осередків Чорноморського національного університету ім. П.Могили.

Підвищення фахової майстерності для фахівців дуже важливе питання, тим паче у новій установі, якій до цього не було аналогів. За недовгий час функціонування інклюзивно-ресурсного центру педагогічними працівниками було набуто чималий багаж знань із спеціальної педагогіки та інноваційних технологій у роботі з дітьми з особливими потребами за допомогою різноманітного навчання, тренінгів, курсів в очному та онлайн форматі за такими напрямками:

- «Педагогічні підходи в роботі з дітьми, які мають аутичні розлади»;
- «Співпраця фахівців та батьків дитини з особливими освітніми потребами: основні засади ефективної роботи»;
- Розвиток імпресивного мовлення в дітей з інтелектуальними порушеннями»;
- «Участь батьків у організації інклюзивного навчання»;
- «Робота вчителів початкових класів з дітьми із особливими освітніми потребами»;
- «Вступ до раннього втручання»;
- «Інклюзивне навчання та інклюзивна освіта»;
- «Написання висновків про комплексну оцінку та визначення потенційних можливостей дитини з ООП»;

- «Робота з дітьми, що мають синдром Дауна»;
- «Медичний та нейропедагогічний аспекти супроводу дітей з порушеннями мовлення»;
- «Розвиток рухової імітації у дітей з особливостями розвитку як основа для формування мовленнєвого наслідування»;
- «Універсальні логопедичні вправи для покращення дикції школярів»;
- «Арт-терапія в роботі з підлітками та старшокласниками»;
- «Синдром гіперактивності і дефіциту уваги в учнів»;
- «Проективні напрямки в роботі практичного психолога»;
- «Як впоратись із дитячою злістю та гнівом за допомогою казки»;
- «Основи пісочної терапії в практиці психолога та психотерапевта»;
- «Як зберегти психічне здоров'я в умовах самоізоляції?»;
- «Психологічна готовність дитини до школи. Діагностика та рекомендації»;
- «Підліткова депресія. Причини виникнення та алгоритми подолання»;
- «Мотивація до навчання під час карантину»;
- «Арт-терапія в педагогічній практиці. Діагностичні техніки»;

Безперервне професійне вдосконалення забезпечує своєчасну, якісну та кваліфіковану допомогу дітям з особливими освітніми потребами, батькам, педагогічним працівникам і є пріоритетними та першочерговими завданнями Баштанського міського інклюзивно-ресурсного центру.

Інклюзивна освіта передбачає створення рівних умов для навчання і соціалізації кожної дитини, проте організація такої роботи вимагає від освітнього закладу та його педагогів ґрунтовних теоретичних знань і володіння дієвими практичними прийомами. Саме для того, щоб допомогти всім, хто працює з дітьми з особливими освітніми потребами МІРЦ співпрацює з закладами освіти та командами супроводу дітей з особливими освітніми потребами з питань надання корекційно-розвиткових послуг та методичного забезпечення їх діяльності, адаптації навчальних матеріалів відповідно до потенційних можливостей дитини, співпраці закладу з батьками.

Розвиваємо компетентність освітніх закладів щодо організації інклюзивного навчання - для адміністрації освітніх закладів розроблена покрокова карта організації інклюзивного навчання та циклограма управлінських дій закладу освіти.

Фахівці Баштанського МІРЦ є учасниками команд психолого-педагогічного супроводу у закладах освіти: ЗДО «Ягідка», «Дюймовочка», «Чебурашка»; Баштанського опорного ЗЗСО №1, №2, Пісківської філії ЗЗСО №1, Лоцкинського, Привільнянського, Мар'янівського, Новоіванівського

ЗЗСО та надають рекомендації щодо створення та моніторингу індивідуальних програм розвитку (ІПР) кожної дитини.

Для педагогів, що впроваджують інклюзивне навчання розроблено методичні рекомендації, брошури, пам'ятки: «Модель підтримки дитини з особливими освітніми потребами», «Вчителю інклюзивного класу», «Складаємо Індивідуальну програму розвитку», «Організуємо роботу команди психолого-педагогічного супроводу», «Модифікація та адаптація навчальної програми до можливостей дитини».

Педагогами Баштанського міського інклюзивно-ресурсного центру проведено семінари та тематичні консультації з педагогами із використанням дистанційних технологій: «Семінар-супервізія для вчителів та асистентів-вчителів, які працюють з дітьми з ООП», «Доступність і концепція універсального дизайну як важливої умови забезпечення інклюзивної освіти», Принципи розробки рекомендацій щодо роботи з дітьми з ООП», Zoom онлайн-семінар «Система моніторингу та оцінювання динаміки розвитку дітей з ООП з подальшим коригуванням цілей та корекційно-розвиткової роботи» для вчителів інклюзивних класів та асистентів вчителів, учасників команд психолого-педагогічного супроводу, які безпосередньо працюють з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання».

Загалом проведено 358 консультацій з наданням методичної допомоги педагогам.

Фахівці центру разом з керівником долучені до вирішення важливих питань реформи деінституціалізації в сфері захисту прав дітей пройшовши навчальний тренінг для експертів впровадження реформи системи інституційного догляду та виховання дітей. Відповідно розпорядження голови обласної адміністрації від 14.09.2020 року №359-р «Про проведення моніторингу дотримання прав та інтересів освіти дітей, які перебувають в установах і закладах освіти та охорони здоров'я та підтримки Уповноваженого Президента України з прав дитини, Міжнародної неурядової організації «LUMZOS», брали участь у навчальному тренінгу «Впровадження реформи системи інституційного догляду та виховання дітей» для членів комісій для проведення моніторингу дотримання прав та інтересів дітей.

Директорка Баштанського міського інклюзивно-ресурсного центру була учасницею Zoom онлайн-семінару «Реформування системи інституційного догляду та виховання дітей: управління змінами» і разом з фахівцями та іншими членами експертної групи здійснювали моніторинг дотримання прав та інтересів дітей, які виховуються у Привільненській спеціальній загальноосвітній школі-інтернаті Баштанського району Миколаївської області.

Центр тісно співпрацює із Службою у справах дітей Баштанської районної державної адміністрації (ССД) та є постійними учасниками комісії з питань захисту прав дитини райдержадміністрації, де вирішуються питання про надання дозволу на цілодобове перебування в закладах інституційного догляду, про доцільність позбавлення батьківських прав батьків, а також затверджуються індивідуальні плани соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Для діяльності центру надано приміщення площею 439,7 м² за адресою 1-го Травня, 14. Дане приміщення перебуває в стані капітального ремонту.

Відомості про приміщення (Додаток №3).

У 2019 році було виготовлено проектно-кошторисну документацію на капітальний ремонт приміщення установи ТОВ «БТК «ГРАНІТ ПЛЮС» (69900грн). У 2020 році здійснено коригування кошторисної частини проектно-кошторисної документації (експертний звіт - №15-0217-20 від 31 серпня 2020 року). Стан реалізації проекту: 2019 рік - замінено вікна; частину дверей; замінено електропроводку; встановлені вимикачі та розетки; улаштовані міжкімнатні перегородки та натяжна стеля; проведено внутрішню каналізацію та облаштовано туалетну кімнату (водонагрівач, унітази, електросушарки, умивальники); 2020 рік - замінено покрівлю.

Місцевий бюджет ОТГ:

План на 2020 рік – 311377грн

Використано за січень – грудень 241286,93грн. Залишок – 70090,07грн.

Районний бюджет:

План на 2020 рік – 111859грн

Використано за січень – грудень 107893,51грн. Залишок – 3965,49грн.

Освітня субвенція:

План на 2020 рік – 1236371грн

Використано за січень – грудень 1042721,61грн. Залишок на кінець 2020 року по освітній субвенції становить приблизно 193649,39грн.

Капітальні видатки:

План на 2020 рік – 667959грн.

Використано за січень – грудень 662550,05грн. Залишок – 5408,95грн.

В тому числі залишок освітньої субвенція – 277145грн (використано повністю) та з місцевого бюджету – 390814грн (залишок невикористаних лімітних призначень – 5408,95грн).

Капітальні видатки склали:

- проектно-кошторисна документація – 45045,60 грн.
- капітальний ремонт – 605358,02грн (договір з ТОВ ВО «Каскад»): заміна покрівлі приміщення. Технагляд = 9725грн. Авторський нагляд = 2421,43грн

Таким чином, річний план роботи і всі поставлені завдання на 2020 рік виконані. Підсумовуючи вищезазначене, КУ «Баштанський міський інклюзивно-ресурсний центр Баштанської міської ради Баштанського району Миколаївської області» реалізовує покладені завдання та функції згідно Статуту.